

กล่าวเปิดการสัมมนา
“ประมวลรัฐฎากรที่ดีและเป็นธรรมในมุมมองของภาคเอกชน”

โดย

นายศานิต รุ่งน้อย อธิบดีกรมสรรพากร

โครงการนี้ได้เริ่มมาจากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีแนวคิดที่จะร่วมกับภาคเอกชน ส่วนราชการ ในการที่จะพัฒนาประมวลรัฐฎากรให้ดีขึ้นนะครับ ซึ่งก็ตรงกับนโยบายของกรมสรรพากร กับรัฐบาลที่จะพัฒนาประมวลกฎหมายให้มีความสะดวก เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ เราคงทราบกันดีว่าประมวลรัฐฎากรเป็นประมวลที่มีความสำคัญกับพวกเราทุกคน และก็เป็ประมวลที่จัดการรายได้ให้กับประเทศ อย่างไรก็ตาม กฎหมายได้เข้ามาในระยะเวลาานาน ก็สมควรที่จะแก้ไข ปรับปรุงให้ดีขึ้น ให้เป็นประโยชน์และเป็นธรรมแก่ประชาชนที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาของประมวลรัฐฎากรมีหลายประการ บางกรณีเป็นปัญหาเรื่องความไม่ชัดเจน และความยากของกฎหมาย จากหลักการของการเก็บภาษีอากรที่ดีนั้นก็ต้องมีหลักของความแน่นอนและความเข้าใจง่าย แต่ประมวลรัฐฎากรมีความคลุมเครือและความไม่แน่นอนในหลักกฎหมายซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และผู้เสียภาษีสับสน ไม่แน่ใจเกี่ยวกับการนำกฎหมายมาปรับใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวผู้เสียภาษีบางท่านก็อาจต้องเสียเวลาในการที่จะปรึกษาเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรเอง หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายในการหาที่ปรึกษาหรือทนายความในการที่จะจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง นอกจากนี้การบัญญัติกฎหมายในประมวลรัฐฎากรจำเป็นต้องใช้ภาษากฎหมาย คือบางครั้งจะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความไม่เข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องเกิดความไม่แน่นอน การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับรัดกุมและลดการตีความกฎหมายจะทำให้ผู้เสียภาษีสมัครใจที่จะเสียภาษีมากขึ้น ปัญหาของประมวลรัฐฎากรอีกประการหนึ่งก็คือปัญหาเรื่องความซับซ้อนและลำดับชั้นของกฎหมาย ประมวลรัฐฎากรเองก็มีกฎหมายลำดับต้นคือตัวของประมวลเองและพระราชบัญญัติ และลำดับรองลงมาก็เป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศกรมสรรพากร รวมถึงประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ซึ่งมีอยู่จำนวนมาก ซึ่งผู้ปฏิบัติทั้งเจ้าหน้าที่และผู้เสียภาษีต้องทำการศึกษาและทำความเข้าใจกฎหมายทั้งหมดก่อนนำมาใช้เพื่อให้เกิดการเสียภาษีที่ถูกต้องตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ ความซับซ้อนดังกล่าวก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่เจ้าหน้าที่และผู้เสียภาษีเป็นอย่างมาก การลดความยุ่งยากดังกล่าวอาจทำได้ด้วยการจัดเรื่องเดียวกันให้อยู่ในหมวดเดียวกันหรือในมาตราเดียวกัน ก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติเสียภาษีได้ง่ายขึ้นและปฏิบัติได้ถูกต้อง นอกจากนี้ก็ยังมีปัญหาความไม่สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กฎหมายประมวลรัฐฎากรบางมาตราเช่น การกำหนดภரியามีเงินได้หลายประเภทต้องนำเงินได้ดังกล่าวไปรวมกับเงินต้นซึ่งเป็นเงินได้สุทธิของสามี จะทำให้ผู้เสียภาษีไม่ได้รับความเป็นธรรมเพราะจะทำให้ฐานภาษีของผู้เป็นสามีอยู่ใน

ระดับสูง ซึ่งจะเห็นได้ว่ากฎหมายบางมาตราใช้มาเป็นระยะเวลายาวนานขาดการปรับปรุงให้ สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการค้าขาย การคิดค่านายหน้า ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและไม่สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน การปรับปรุงในเรื่อง นี้ก็จะทำให้การค้าในธุรกิจการค้าในชีวิตของบุคคลเป็นไปด้วยดีต่อไปนะครับ ปัญหาอีก ประการหนึ่งเป็นปัญหาความล้มเหลวของประมวลรัษฎากร เป็นที่ทราบกันดีว่าเราใช้ประมวล รัษฎากรมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๑ นั้นก็เกือบ ๗๐ ปีมาแล้ว การปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เกิด ความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงย่อมทำให้สอดคล้องกับการค้าการลงทุนในปัจจุบัน ซึ่งจะเห็นว่ามีทั้งระบบ E-commerce ระบบการเงินหลายรูปแบบ การทำธุรกรรมและการทำ ธุรกรรมค้าระหว่างประเทศซึ่งจะเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจเพราะประมวล รัษฎากรไม่ได้บัญญัติไว้นะครับ ดังนั้นเพื่ออุดช่องว่างความเป็นธรรมของการเสียภาษีและอุด ช่องว่างในการวางแผนการเสียภาษีซึ่งมีขอบก็จะมีปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้มีความ สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน สิ่งที่เป็นปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือขั้นตอนในการ แก้ไขกฎหมายมีความยุ่งยาก ในการแก้ไขกฎหมายแต่ละครั้งนั้นจะต้องผ่านกระบวนการของ รัฐสภาซึ่งจะมีขั้นตอนที่ยาวนาน และยุ่งยาก ดังนั้นถ้าเราจะบัญญัติให้กฎหมายมีขั้นตอนน้อยลง แก้ไขได้ง่ายขึ้นก็จะไปสนองตอบต่อการทำงานของทั้งภาครัฐและเอกชน ให้สอดคล้องกับการ ดำเนินธุรกิจภาคเอกชน และจะได้ทันการณ์ ทันเวลา ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้นเป็นปัญหา ส่วนหนึ่งที่ปรากฏชัดเจนในประมวลรัษฎากรฉบับปัจจุบัน ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชนก็ได้ศึกษาทำการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ขอขอบคุณคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เข้าร่วมโครงการนี้ โดยร่วมมือร่วมใจเพื่อแก้ไข ปัญหาของประมวลรัษฎากร ทั้งนี้กรมสรรพากรยินดีที่จะนำผลการศึกษาดังกล่าวไปพิจารณา และเสนอกระทรวงการคลังเพื่อปรับปรุงแก้ไขประมวลรัษฎากรต่อไป และเห็นว่าจะเป็น ประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติเพื่อให้การเสียภาษีเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นธรรม มีความ ชัดเจนและเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีมากที่สุด